

Не само семейство Тодорови, но дори и д-р Кръстев, се оказват скандализирани от смесването на реално с литературно (цикълът „Писма“ е с епиграфи от Минини епистоларни текстове). Маститият критик обвинява Яворов, че ползва сп. „Мисъл“ като „средство да си прашаш отговорите“, т.е. като нещо подобно на пощенска кутия. Поетът е наистина оскърбен и дори разгневен. В писмо до П. Ю. Тодоров той предизвикателно заявява: „...в самотнието си аз се смятам за нещо повече от един бакалин в цилиндър или мундир [...]. И питам: защо Христо е тръгнал да раздвоява момичето – и да кудкудячи из махлата, когато орелът е грабнал вече пляката си [подч. мое – К. З.]?... Душата на сестра ти е в пазвата ми и аз не мога да я върна, даже ако би пожелал“. В стихове това звучи така:

*Кристално чиста, като висините сини,
намериха те спяща жаждаци мечти, –
в съня на твоите шестнадесет години
душа те възжела и похити.*

(„Мечтата ти е очарована робиня“)

В „Пръстен с опал“ мечтата робиня е заграбена/отвлечена от мъжката воля... И сливането на влюбените завършва със сънно взаимозапалване, щастието е синонимно на „край“ като „дим в небето“. В „Обичам те“ любовният устрем също завършва с решимостта „и себе си, и тебе да погубя“!...

Пластично изградено е и женското противостоене в любовната война. В „Проклятие“ жената поругава „доспехите на воин, на поета лирата“ и унищожава неговата „жива мощ, калена сред битвите!“. Струва ми се, че и в христоматийния „Стон“ можем да тълкуваме „устреляването“ по различен от обичайния начин. Защото в затъмнената по-стара етимология на тази дума (по Найденов) прозира и внушението за змийското¹⁶. Това е покосяване на гибелно „устреления“ не в честна битка, а чрез поамолен ход... Впрочем библейският образ на страстта като змийска отрова е в твърде честа употреба у Яворов – в „Чудовище“ това са „дванайсетте отрови на змията“, в „Посвещение“ жената е назована „змия коварно мила, желтоока“... Може би така неосъзнато и от самия автор в текста се промъква мотивът за смъртоносна страст. За да се появи накрая и

¹⁶ „Устрелъ“: 1. нечист дух, бяс, враг, сатона, черт, дявол, демон, бяс. Да го змиустрелъ-тъ! (дяволът); 2. вампир, вепир, буганец, бугания, гробник, връколак, плятник, кръвосос (смуце кръвта на добитъка); 3. болест, Paraiysis, дахла, апоплексия, удар, пострел, паралич. Да тя удари устрелът в сърдцето; 4. болест Erisiplias; 5. болест усов.